

Sygn.akt III AUa 1077/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bożena Szponar - Jarocka

Sędziowie: SO del. Bohdan Bieniek (spr.)

SA Barbara Orechwa-Zawadzka

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku F. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wydanie legitymacji osoby represjonowanej

na skutek apelacji wnioskodawcy F. K.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 lipca 2012 r. sygn. akt III U 368/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1077/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 11 kwietnia 2012r. odmówił F. K. wydania legitymacji osoby represjonowanej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył F. K., domagając się jej zmiany i wydania legitymacji osoby represjonowanej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce wyrokiem z dnia 12 lipca 2012r. w sprawie III U 368/12 odwołanie oddalił.

Jednocześnie Sąd I instancji ustalił, iż F. K. od 1 października 1993r. ma przyznane prawo do emerytury na podstawie ustawy z 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Nie ma natomiast ustalonego świadczenia pieniężnego, jak też innego uprawnienia przewidzianego w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

W dniu 8.02.2012 r. F. K. złożył wniosek o wydanie legitymacji osoby represjonowanej. Decyzją z dnia 11 kwietnia 2012 roku pozwany odmówił wydania legitymacji osoby represjonowanej.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie wniesione przez F. K. jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012r. poz. 400). Zgodnie z przytoczonym przepisem kombatantom będącym inwalidami wojennymi lub wojskowymi przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 ze zm.). Art. 12 ust. 5 wyżej cytowanej ustawy stanowi z kolei, że dokumentem potwierdzającym prawo do korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1, jest legitymacja osoby represjonowanej wystawiona przez organ rentowy.

Zgodnie z art. 1 cytowanej wyżej ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, zaopatrzenie określone tą ustawą przysługuje inwalidom wojennym, wojskowym i członkom rodzin, pozostałym po żołnierzach poległych, zmarłych lub zaginionych w czasie służby wojskowej oraz po inwalidach wojennych i wojskowych. Zgodnie z art. 2 cyt. ustawy zaopatrzenie obejmuje świadczenia pieniężne, świadczenia w naturze oraz inne uprawnienia i przywileje.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji wywiódł, iż zarówno z akt emerytalnych, jak i twierdzeń samego odwołującego wynika, że oprócz prawa do emerytury i dodatku pielęgnacyjnego z tytułu ukończenia 75 roku życia, skarżący nie ma ustalonego i nie pobiera świadczeń, jak też nie korzysta z uprawnień, o których mowa w ustawie o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin. Odwołujący nie kwestionował też faktu, że nie przysługuje mu status inwalidy wojennego i wojskowego.

Na marginesie wskazać należy, że nieuprawnione jest wywodzenie przez odwołującego uprawnień do wydania mu legitymacji osoby represjonowanej, jedynie z tytułu posiadania statusu kombatanta, co wynika wprost z cyt. wyżej art. 12 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Nieuprawnione jest również wywodzenie uprawnień do wydania mu spornej legitymacji z tytułu prawa do świadczenia pieniężnego przyznanego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 31 maja 1996 roku o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz.U. 1996.87.359 z późn. zm.), gdyż nie przewidują tego przepisy tej ustawy.

W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł F. K.. W swym śródku zaskarżenia domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez nakazanie stronie pozwanej wydania legitymacji osoby represjonowanej.

W uzasadnieniu swego stanowiska wywodził, iż Sąd I instancji podzielił pogląd organu rentowego. Tymczasem jest to stanowisko wadliwe i dowodzi o pokrzywdzeniu odwołującego. Nie można zaakceptować stanowiska, iż brak uprawnień inwalidy wojennego wyklucza prawo do uzyskania legitymacji osoby represjonowanej. Tak zaprezentowana wykładnia prawa pomija fakt, jakim jest orzeczenie Wojskowej Komisji Lekarskiej, na które skarżący zwracał już uwagę w swym odwołaniu. W rezultacie dokonana interpretacja ustawy przez Sąd I instancji jest wadliwa, a tym samym apelacja jest zasadna i konieczna.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny oraz dokonał trafnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Przedmiotowa ocena mieści się w granicach swobodnej oceny

dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 kpc. Natomiast skarżący w apelacji ogranicza się do polemiki z rozważaniami Sądu Okręgowego, a na poparcie stawianych rozstrzygnięciu zarzutów nie przedstawia skutecznych argumentów. Tym samym nie może zniweczyć poglądu wyrażonego w zaskarżonym orzeczeniu.

Przede wszystkim Sąd I instancji prawidłowo ustalił fakt pobierania przez wnioskodawcę emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Po wtóre ustalił, że skarżący nie posiada prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego wynikającego z przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Przedmiotowe ustalenia na gruncie przedmiotowej sprawy są o tyle istotne, iż pierwotnie wykluczają prawo wnioskodawcy do uzyskania legitymacji osoby represjonowanej. Otóż skarżący błędnie utożsamia fakt podlegania represji z jednoznacznym uzyskaniem stosownej legitymacji. Prawa do jej uzyskania nie otwiera legitymacja członkowska Stowarzyszenia (...) przez III Rzeszę. Z powołanego dokumentu wynika, że odwołujący w okresie od kwietnia 1941 do kwietnia 1945r. pracował przymusowo w K.. Z tego tytułu, co też trafnie zaakcentował Sąd I instancji, wynika jedynie prawo do świadczenia pieniężnego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 31 maja 1996r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.[Dz.U z 1996r nr 87,poz.395]

Jednakże nie sam fakt represji, czy też sam fakt posiadania statusu kombatanta obliguje pozwanego do wydania legitymacji. W tej kwestii Sąd Okręgowy trafnie przytoczył brzmienie art.12 ust.1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Zgodnie z powołanym przepisem kombatant ubiegający się o wydanie legitymacji osoby represjonowanej powinien być jednocześnie inwalidą wojennym lub wojskowym. Z kolei do uznania za inwalidę wojennego lub wojskowego nie wystarczy stwierdzenie uszczerbku na zdrowiu wydane w dniu 11 kwietnia 1951r. przez Wojskową Komisję Lekarską. Celem badania tej Komisji było ustalenie procentowego uszczerbku na zdrowiu. Tymczasem status inwalidy wojennego lub wojskowego wymaga ustalenia jednej z grup inwalidztwa wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami wojennymi lub mającymi charakter wojennych [vide art. 6 i następne ustawy z dnia 29.05.1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin]

Warto skarżącemu zwrócić uwagę, iż przedmiotowa kwestia stanowiła także przedmiot rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego. I tak w postanowieniu z dnia 5 grudnia 2007r. w sprawie II UZP 5/07 Sąd Najwyższy wskazał, że z art. 12 ust. 5 ustawy o kombatantach nie wynika, by organ rentowy mógł decydować o posiadaniu przez daną osobę uprawnień kombatanckich. Jego obowiązkiem jest jedynie wystawienie legitymacji, która potwierdza prawo do korzystania ze szczególnych uprawnień przez osoby, którym przyznano rentę inwalidy wojennego, o czym stanowi wprost art. 12 ust. 1 ustawy o kombatantach.[LEX nr 346149]

Zatem konieczność uzyskania przez kombatanta statusu inwalidy wojennego lub wojskowego jest bezsporna. Zresztą także przepisy wykonawcze potwierdzają omówiony uprzednio warunek. Z rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2003r. w sprawie trybu wydawania i anulowania legitymacji osoby represjonowanej, dokumentów wymaganych do jej wydania oraz wzoru legitymacji osoby represjonowanej Dz.U.2003.61.539 wynika, że organ rentowy po wydaniu decyzji o przyznaniu renty inwalidy wojennego wydaje niezwłocznie legitymację osoby represjonowanej, zwaną dalej "legitymacją".

Tymczasem wnioskodawca nie posiada statusu inwalidy wojennego lub wojskowego, co też prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy. W rezultacie nie spełnia obecnie przesłanek do uzyskania legitymacji osoby represjonowanej. Poprawności rozumowania Sądu I instancji nie zmieniają argumenty apelującego, gdyż odnoszą się wybiórczo do fragmentów przepisów prawa.

Mając powyższe na uwadze apelacja skarżącego podlega oddaleniu z mocy art. 385 kpc.